

УДК 7.1:73

ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Білоус-Сергєєва Світлана Олександрівна, к.е.н, доцент, Державний вищий навчальний заклад «Приазовський державний технічний університет» м. Маріуполь

Belous-Sergeeva Svetlana, Ph.D., assistant professor Pryazovskyi State Technical University m. Mariupol

Belous-Sergeeva S. Basics philosophy tehnycheskoho Creativity

The development of technology provided the philosophical consciousness, philosophy of technology, it develops into a full parallel relationship with technological progress and inventor. The engineer is formed from high class engineer - producers and should concentrate a skill and an economist and a psychologist, artist, engineer and technologist. These activities can rightly be called engineering. Exploring the technical work of modern psychology initiate appropriate philosophical problems that inevitably falls into the sphere of research of philosophy of technology. Philosophy of technology - a young philosophical discipline turned to the study of technical knowledge, analysis and evaluation of technical activities and predict possible social prospects of technological development. Scientific and technological progress stimulates creative thinking scientists decision defines creative attitude to work, a significant impact on the value of human guidance that focuses on the perception and practical use of modern science and technology. Integration of science and production leads to the fact that the technical work takes the form of research and scientific work increasingly relies on hardware simulation, experimental development.

Білоус-Сергєєва С. О. Основи філософії технічної творчості

Розвиток техніки забезпечується філософським усвідомленням, філософія техніки, вона розвивається паралельно в повном взаємозв'язку з технічним прогресом і винахідником. Інженер високого класу формується з інженера - виробничника і повинен зосередити в собі навички і якості економіста і психолога, художника, механіка і технолога. Таку діяльність по праву можна назвати інженерним мистецтвом. Досліджуючи технічну творчість сучасна психологія ініціює відповідну філософську проблематику що неминуче потрапляє в сферу досліджень філософії техніки. Філософія техніки - це молода філософська дисципліна, звернена до дослідження технічного знання, аналізу та оцінці результатів технічної діяльності, а також прогнозуванню можливих соціальних перспектив технічного розвитку. Науково-технічний прогрес стимулює творче рішення мислення вчених, визначає творче ставлення людей до праці, суттєво впливає на ціннісні настанови людини, що орієнтується на сприйняття і практичне використання сучасних досягнень науки і техніки. Інтеграція науки і виробництва веде до того, що технічна творчість приймає характер наукового дослідження, а наукова творчість дедалі більше спирається на технічні засоби моделювання, дослідно-конструкторські розробки.

Белоус-Сергеева С. А. Основы философии технического творчества

Развитие техники обеспечивается философским осознанием, философия техники, она развивается параллельно в полной взаимосвязи с техническим прогрессом и изобретателем. Инженер высокого класса формируется из инженера - производственника и должен сосредоточить в себе навыки и качества экономиста и психолога, художника, механика и технолога. Таковую деятельность по праву можно назвать инженерным искусством. Исследуя техническое творчество современная психология инициирует соответствующую философскую проблематику неизбежно попадает в сферу исследований философии. Философия - это молодая философская дисциплина, обращенная к исследованию

технічного знання, аналізу і оцінці результатів технічної діяльності, а також прогнозуванню можливих соціальних перспектив технічного розвитку. Науково-технічний прогрес стимулює творче рішення мислення учених, визначає творче ставлення людей до праці, суттєво впливає на ціннісні установки людини, орієнтується на сприйняття і практичне використання сучасних досягнень науки і техніки. Інтеграція науки і виробництва веде до того, що технічне творче приймає характер наукового дослідження, а наукове творче опирається на технічні засоби моделювання, експериментально-конструкторські розробки.

Постановка проблеми Розвиток техніки забезпечується філософським усвідомленням, філософія техніки, вона розвивається паралельно в повному взаємозв'язку з технічним прогресом і винахідництвом. Інтелектуальні зусилля інженерної спільноти направляються на розвиток технічних наук і приватних технічних питань. На розвиток науково-технічного прогресу впливають філософи і культурологи. У кінці 19 століття з'являється поняття технократичного мислення, відбувається становлення філософії техніки. Визначення взаємовідносин між наукою і технікою є завданням філософії техніки. Інженерна діяльність – це органічна цілісність технічних і природничо-наукових знань, економічних і соціальних факторів. Це високі духовні якості інженера творця, інженера новатора. Інженер високого класу формується з інженера - виробничника і повинен зосередити в собі навички і якості економіста і психолога, художника, механіка і технолога. Таку діяльність по праву можна назвати інженерним мистецтвом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. проблемами філософії техніки розглядали видатні вчені В.Г.Горохов, М.В. Рогозин, В.Ф. Шаповалов, Е.А Шаповалов, Б.И.Кудрин, Мазуркін П.М.

Мета статті – зробити аналіз основ філософії технічної творчості, доцільність розвитку даного виду науки

Результати дослідження. У ХХ столітті філософія техніки опинилася під пильним поглядом багатьох вчених. У 30-і роки вона обговорювалася провідними представниками "Союзу німецьких інженерів", такими як Ф. Дессауер (основоположник релігійного напрямку в філософії техніки [3]), К. Тухель та іншими фахівцями. Інтенсивний розвиток почалося в епоху «комп'ютерної революції» (70-ті роки).

Першим хто вніс у заголовок своєї книги словосполучення «філософія техніки» був германський учений Ернст Капп, «Основні напрями філософії техніки. До історії виникнення культури з нової точки зору». В основі техніки лежить органопроєкція, тобто техніка створюється за зразком живого організму. Створення техніки не є створення нового, але розкриття природних можливостей організму. Техніка - це шлях до нових горизонтів буття.

П. К. Енгельмейер в своїй книзі «Технічний підсумок ХІХ століття» формує основні завдання філософії техніки, яка за його думки, розглядатиме техніку в своїх внутрішніх і зовнішніх взаємодіях як фактор культури. Це взаємодії між технікою і культурою в цілому, технікою і господарством, технікою і мистецтвом, технікою і юриспруденцією. Важливе завдання філософії техніки – роз'яснення взаємодій між наукою і технікою. Технічний прогрес робить величезний вплив на еволюцію наукових знань. У завдання філософії техніки входить розвиток теорії винахідництва. Питання б винахідництві зіштовхує техніку з правовою сферою. Питання про винахідництві зачіпає проблематику про психологи[2].

Досліджуючи технічна творчість сучасна психологія ініціює відповідну філософську проблематику неминує потрапляє в сферу досліджень філософії техніки. Творчість інженера становить винахід, процес винаходу як суттєвий момент інженерної діяльності. Ці передумови вистворюють широкий базис не тільки для дослідження техніки, а й для розширення самого поняття техніки. Філософія техніки неминує розширюється до філософії діяльності і в цій якості приводить людину до панівного становища. Становлення

будь-якого винаходу може бути охарактеризовано за допомогою так званого трехақта - бажання, знання та вміння або, іншими словами, цілепокладання, формулювання плану досягнення постановленої мети і його дійсного матеріального здійснення.

Філософія техніки - це молода філософська дисципліна, звернена до дослідження технічного знання, аналізу та оцінці результатів технічної діяльності, а також прогнозуванню можливих соціальних перспектив технічного розвитку. "Необхідно насамперед пам'ятати, що філософія техніки виникла як результат критичної оцінки нашої цивілізації. Наш обов'язок - філософів, мислителів, інженерів і освічених громадян - відповісти на ті проблеми, які ми, як цивілізація, породили" [1].

Основними формами творчості є: науково-технічна, художня, соціальна. Кожна з різновидностей творчості відзначається багатоманітністю матеріального і духовного життя, а також різницею інтересів і професійною спрямованістю суб'єктів творчості. Стійке відокремлення тих чи інших видів творчості, як правило, зв'язане з працездатністю способів фіксації нових. Для прикладу, нові результати у мистецтві можуть фіксуватися у закінчених авторських творах, в техніці - у вигляді авторських свідоцтв і патентів, в науці - у формі публікацій чи дипломів про відкриття.

Цей вид творчості є стрижнем і рушієм науково-технічного прогресу, передумовою виникнення нових наукових ідей, пошуку інноваційних технічних рішень, практичної реалізації матеріально-речових результатів людської діяльності. Науково-технічний прогрес стимулює творче рішення мислення вчених, визначає творче ставлення людей до праці, суттєво впливає на ціннісні настанови людини, що орієнтується на сприйняття і практичне використання сучасних досягнень науки і техніки. Інтеграція науки і виробництва веде до того, що технічна творчість приймає характер наукового дослідження, а наукова творчість дедалі більше спирається на технічні засоби моделювання, дослідно-конструкторські розробки. Успішне вирішення наукових проблем і технічних задач стає можливим в межах творчих колективів, що об'єднують представників різних галузей наукового знання і промислового виробництва та працюючих сумісно над науково-технічними проектами і програмами. Цінність науково-технічної творчості має відображення не лише в економічній ефективності, але й в ступені та характерів пливу результатів творчості в найближчому і віддаленому майбутньому на екологічну, соціально-економічну і політичну ситуацію, а також на сферу культурного розвитку суспільства.[3.]

Творчість і наукове передбачення — одні з найскладніших і найважливіших проблем сучасних філософії та науки. Вони відіграють велику роль в усіх сферах діяльності людей, особливо стосовно процесу виробництва та науки. Без чіткого з'ясування перспектив їх розвитку та шляхів розбудови неможливо правильно вирішити проблеми удосконалення формування ринкових відносин, докорінного підвищення ефективності функціонування всіх галузей виробництва, розв'язання соціальних питань життєдіяльності суспільства, тому важливо розробити теоретичні проблеми творчості та наукового передбачення, організувати вивчення їх суті і змісту.

Зламано застарілий стереотип, згідно з яким творчість — об'єкт дослідження лише конкретних наук. Лише філософія, не піддаючи сумніву їх ролі у вивченні різних аспектів проблеми творчості, може дати відповідь на питання, що є сутністю творчості та які її об'єктивні засади і соціальна роль.

Висновки: До наших днів ще не створена детально розроблена теоретична концепція техніки, не розроблена система основних понять, моделей аргументації, як це історично склалося в інших областях філософії, таких, як філософія історії, соціальна філософія, філософія науки та ін. Для філософії техніки створення подібної області деталізованої теоретичної системи відносин - справа майбутнього. Це завдання стоїть перед сучасними вченими, що створюють нову філософську дисципліну. Нині, як ніколи, зростає значення суб'єктивного фактора у вирішенні матеріальних і духовних проблем. Це зумовлює актуальність розроблення нових підходів до навчання і виховання майбутніх фахівців.

Список використаних джерел:

1. Бердяев Н.А. Смысл истории / Н. А. Бердяев. - М., 1992.
2. Энгельмейер П.К. Философия техники / П. К. Энгельмейер. - М., 1912. Вып.1.-96 с., Вып.2.-160 с., Вып.3.-94 с., Вып.4.
3. Горлач. Філософія 2001, онлайн бібліотека [Електроний ресурс]. - Режим доступу:<http://readbookz.com/catalog/>

References

1. Berdyaev N.A. (1992), The meaning of history, Moscow
2. Engelmeyer P.K. (1912), Philosophy of Technology Vol. 1, 96 p., Vol.2.,160 p., Vol.3,94 p., Vol. 4.
3. Gorlach, Filosofiya 2001 online biblioteka, available at: <http://readbookz.com/catalog/>

Ключові слова: технократичне мислення, філософія техніки, технічна творчість.

Ключевые слова: технократическое мышление, философия техники, техническое творчество.

Keywords: technocratic thinking, philosophy of technology, technical creativity.